

**ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM
HRVATSKE - SOIH**

**Međunarodni modeli
održivosti i otpornosti
nacionalnih organizacija
osoba s invaliditetom**

Zagreb, 2023.

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske - SOIH

Savska cesta 3, 10000 Zagreb

Tel: 01 48 29 394

Email: soih@soih.hr

Facebook: [fb/soih.hr](https://www.facebook.com/soih.hr)

Web: www.soih.hr

Izrada ove brošure omogućena je financijskom podrškom Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Sadržaj je isključiva odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade.

Der Österreichische Behindertenrat (Austrijsko vijeće za osobe s invaliditetom)

Der Österreichische Behindertenrat (Austrijsko vijeće za osobe s invaliditetom) je krovna organizacija koja zastupa interese osoba s invaliditetom u Austriji.

Održivost financiranja osigurava aktivnostima zagovaranja i zastupanja ljudskih prava osoba s invaliditetom, kampanjama za podizanje svijesti i promicanje pozitivne slike o osobama s invaliditetom u javnosti, konzultacijama s dionicima, umrežavanjem i partnerstvima, sudjelovanjem u pripremi zakonske regulative, članarinama i sl.

U 2020. godini Austrijsko vijeće za osobe s invaliditetom ostvarilo je sredstva iz sljedećih izvora:

- Federalno ministarstvo socijalne skrbi - 51 %
- Razni fondovi socijalnog osiguranja - 17 %
- Projekti - 16 %
- Članarine - 9 %
- Subvencije zaposlenicima - 6 %
- Donacije - 1 %.

Kao primjer dobre prakse koji doprinosi održivosti i otpornosti ističe se inicijativa „FAIR FOR ALL“ koju je organizacija pokrenula u suradnji s više od 20 austrijskih organizacija osoba s invaliditetom.

FAIR FOR ALL jedinstveni je i u cijeloj Austriji važeći certifikat za sustavnu i cjelovitu implementaciju pristupačnosti za osobe s invaliditetom.

Certifikat dodjeljuje Certifikacijsko vijeće koje se sastoji od 10 organizacija osoba s invaliditetom. Certifikacijsko vijeće odgovorno je za izradu kriterija i za proces certificiranja.

Uključene organizacije pružaju konzultacije i obuke za industrijski sektor, cijela poduzeća ili samo dio poduzeća te za individualne potrebe, što se naplaćuje.

Nakon provedenog treninga tvrtkama i organizacijama dodjeljuje se certifikat FAIR FOR ALL koji otvara mogućnost obraćanja novim kupcima, a istovremeno i poboljšanja ponude postojećim kupcima jer pristupačnost koristi svima. invaliditetom i Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom. Certifikat također služi za provedbu Saveznog zakona o jednakosti osoba s invaliditetom.

Nacionalni Svet Invalidskih Organizacij Slovenije (Nacionalni savjet invalidskih organizacija Slovenije)

Nacionalni savjet invalidskih organizacija Slovenije - NSIOS je nevladina organizacija koja dobrovoljno ujedinjuje reprezentativne i druge organizacije osoba s invaliditetom koje djeluju na nacionalnoj razini u Republici Sloveniji. NSIOS je osnovan u skladu s odredbama Zakona o invalidskim organizacijama i zastupa interese više od 100.000 osoba s invaliditetom Slovenije. Uključenih 25 organizacija osoba s invaliditetom predstavlja većinu svih organiziranih slovenskih osoba s invaliditetom i djeluje u više od 220 lokalnih udruga diljem Slovenije. NSIOS zastupa zajedničke i pojedinačne interese osoba s invaliditetom u društvu, promiče izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom i njihovo neovisno življenje, ispituje slovensku zakonsku regulativu i inicira njezine dopune ili izmjene u skladu s interesima osoba s invaliditetom, širi znanje o osobama s invaliditetom te promiče javnu svijest o ljudskim pravima osoba s invaliditetom i sl.

U 2022. godini rad NSIOS-a financiran je iz različitih izvora i to iz:

- prilozi članova NSIOS-a (29,66%)
- naknade za prekoračenje kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (0,63%)
- natječaji/projekti (69,71%)

Nakon pripremljene analize financiranja nacionalnih organizacija u drugim državama članicama u 2020. godini NSIOS je pokrenuo inicijativu za izmjenu Zakona o invalidskim organizacijama, gdje bi financiranje trebalo uključiti i rad NSIOS-a koji on obavlja u skladu s Konvencijom UN o pravima osoba s invaliditetom. Kao rezultat toga, NSIOS je dobio status nevladine organizacije koja djeluje u javnom interesu u području zaštite osoba s invaliditetom te je pokrenuta inicijativa za obnovu zakonske osnove za sustavno financiranje NSIOS-a.

NSIOS dodjeljuje certifikat web pristupačnosti pravnim obveznicima, društveno odgovornim tvrtkama i organizacijama koje žele omogućiti pristup svojim sadržajima najširem krugu korisnika. Dobivanje navedene potvrde znači da su web stranice organizirane na način da

sadržaji budu što pristupačniji osobama s različitim vrstama invaliditeta, starijim osobama, nevještima u korištenju računala i interneta te korisnicima sa slabom internetskom vezom, pripadnicima nacionalnih manjina i strancima koji ne govore slovenski.

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA THE ESTONIAN CHAMBER OF DISABLED PEOPLE

Eesti Puuetega Inimeste Koda – EPIK (Estonsko nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom)

Estonsko nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom je krovna organizacija osoba s invaliditetom u Estoniji. Čini ju mreža od 16 županijskih odbora osoba s invaliditetom i 32 saveza i udruga za osobe s invaliditetom diljem zemlje te pet podupirućih članova. Ukupno predstavlja oko 300 organizacija iz cijele Estonije.

Sudjeluju u kreiranju politika vezanih za osobe s invaliditetom i kronične bolesnike, podižu svijest društva o pravima i potrebama osoba s invaliditetom i kroničnih bolesnika, savjetuju osobe s invaliditetom i kronične bolesnike. Partner su državi, lokalnoj samoupravi, privatnom sektoru i drugim nevladinim organizacijama u pitanjima vezanim uz invaliditet.

Po svom pravnom ustroju organizacija se temelji na zakonu kojim se uređuju zaklade.

Estonsko nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom sredstva u cijelosti dobiva od države i to:

- Od poreza na igre na sreću – 40 %
- Iz ostalih proračunskih izvora – 60%.

Estonsko nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom organizira kulturni festival za osobe s invaliditetom od 1993. godine. Riječ je o jedinstvenom kulturnom događaju za osobe s invaliditetom s najdužom tradicijom u Estoniji na kojem nastupaju pjevači, plesači, instrumentalisti i dramske skupine iz cijele Estonije. Svake godine do publike dođe dvadesetak različitih predstava djece, odraslih i starijih s invaliditetom. Festival financira Estonska zaklada za osobe s invaliditetom u suradnji s Ministarstvom za socijalna pitanja.

Le site internet de Info-Handicap Luxembourg

info-handicap.lu

Centre national d'information et de rencontre du handicap
Conseil national des personnes handicapées

Info-Handicap Luxembourg - Nationaler Behindertenrat (Nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom Luksemburg)

Nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom Luksemburg neprofitna je organizacija čiji su zadaci prvenstveno zastupanje interesa osoba s invaliditetom na političkoj razini, utvrđivanje sustavnih nedostataka u području invaliditeta te suradnja s donositeljima odluka na različitim razinama u pripremi rješenja, informiranje osoba s invaliditetom i podizanje svijesti o važnosti izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom i prava na ravnopravno sudjelovanje u društvu.

Njegovi operativni troškovi, odnosno troškovi tajništva, u cijelosti se pokrivaju iz državnog proračuna.

Od kolovoza 2012. Nacionalno vijeće organizacija osoba s invaliditetom Luksemburg je službeno priznato od strane Ministarstva obrazovanja kao pružatelj usluga stručnog usavršavanja. Od tada svake godine nekoliko stotina ljudi pohađa radionice za podizanje svijesti i praktične tečajeve o pristupanju osobama s invaliditetom, pristupačnom prijevozu, turizmu, komunikaciji, univerzalnom dizajnu i sl.

Tečajevi su namijenjeni različitim tvrtkama i udruženjima, općinama i srednjim škola.

Obuke se provode kroz različite module koji se mogu kombinirati prema potrebama klijenata, a uključuju teorijski i praktični dio. Temelji se na iskustvu zainteresiranih osoba, udruga, predstavnika i stručnjaka u različitim područjima. Znanje se neprestano unapređuje i nadahnuto je dobrim praksama koje ponekad potječu iz zemalja koje su još naprednije u "zajedničkom životu".

Ciljevi treninga su višestruki: demistificirati invaliditet; olakšati kontakt s osobama s invaliditetom; olakšati uključivanje osoba svih vrsta invaliditetom; doprinijeti povećanju pristupačnosti infrastrukture i usluga tako da zadovoljavaju potrebe svih; povećati vidljivost i važnost univerzalnog dizajna i promicati rad organizacije i partnerskih udruga.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky (Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom Češke Republike)

Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom Češke Republike krovna je neprofitna organizacija koja od 2000. godine zastupa interese osoba s invaliditetom u pregovorima s državnim i javnim institucijama. Njihova je uloga doprinijeti inkluziji osoba s invaliditetom u društvo i dosljedno braniti njihova ljudska prava.

Pružá registrirane socijalne usluge, posebno stručno socijalno savjetovanje, čiji je cilj rješavanje nepovoljne socijalne situacije u kojoj se ljudi mogu naći kao posljedica nepoznavanja svojih prava i obveza. U tu svrhu djeluje Nacionalna mreža stručnih socijalnih savjetovališta za osobe s invaliditetom, starije osobe i druge skupine građana u riziku od socijalne isključenosti. Djeluju na stvaranju uvjeta za potporu i uključivanje socijalno ugroženih skupina građana, podupirući stvaranje jednakih kulturnih i socijalnih mogućnosti, osobito mogućnosti zapošljavanja uz pružanje usluga posredovanja u svrhu zapošljavanja. Također, provode edukativne i informativne događaje i kampanje vezane uz korištenje tehničkih mjera kojima se poboljšava kvaliteta života osoba s invaliditetom.

Najveći dio sredstava za rad ostvaruje od Vlade i ministarstava, pri čemu se dobivanje sredstava može uvjetovati uspjehom na javnom natječaju.

Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom Češke Republike nudi obrazovne programe i savjetodavne usluga po mjeri, u skladu s važećim zakonima. Iako program nije akreditiran, može se smatrati priznatim oblikom obveznog obrazovanja za zaposlenike.

Niz tečajeva namijenjen je svim osobama koje traže posao ili žele produbiti svoje kvalifikacije kao što su socijalni radnici, različiti djelatnici u socijalnim službama ili njegovatelji. Obrazovni programi odnose se na specifičnosti i načela komunikacije s osobama s invaliditetom; postavljanje granica u radu s korisnicima usluga u socijalne skrbi; prava osoba s invaliditetom iz sustava socijalne skrbi; društveni pravni minimum i pravni lijekovi i sl.

Disability Rights UK
(Organizacija za prava osoba s invaliditetom Velike Britanije)

Disability Rights UK je vodeća organizacija u Velikoj Britaniji koju vode osobe s invaliditetom i čiji je rad usmjeren na osobe s invaliditetom.

Suraduje s organizacijama osoba s invaliditetom, javnim tijelima, tvrtkama i vladom diljem Ujedinjenog Kraljevstva radi utjecaja na unapređenje prava osoba s invaliditetom na regionalnoj i nacionalnoj razini, pristupačnost, povlastice, kvalitetu življenja i ekonomske prilike za osobe s invaliditetom.

Disability Rights UK usvaja model otpornosti diverzificiranjem svojih tokova prihoda. Oni stvaraju prihod kombinacijom državnih potpora, ugovora, članarina, donacija i komercijalnih aktivnosti poput programa obuke, konzultantskih usluga, ali i izdavanja publikacija.

Također im je prioritet izgradnja čvrstih odnosa s financijerima, kreatorima politika i korporacijama kako bi se osigurala stalna podrška i suradnja.

U području programa obuke i konzultativnih usluga pružaju tečajeve za stručnjake koji se bave savjetovanjem ili zastupanjem osoba s invaliditetom, a koji žele znati više o sustavu povlastica, treninge za menadžeri i osoblje koje radi rade s osobama s invaliditetom kako bi stekli više samopouzdanja u radu te pružaju usluge savjetovanja po mjeri - obuke za podizanje svijesti o invaliditetu, savjetovanje o politikama invaliditeta, savjetovanja o pristupačnosti i sl.

Posebno se ističe Program Akademija liderstva (The Leadership Academy Program) koji se odnosi na razvoj karijere za zaposlenike s iskustvom invaliditeta i/ili dugotrajnim zdravstvenim teškoćama u cilju stvaranja novih prilika za napredovanje, ali i za poslodavce ili stručne radnike zaposlene u odjelu za ljudske potencijale za pružanje podrške razvoju karijere zaposlenika s invaliditetom.

Funktionsrätt Sverige

**Funktionsrätt Sveriges
(Švedska federacija za prava osoba s invaliditetom)**

Švedska federacija za prava osoba s invaliditetom je kooperativna organizacija koja se sastoji od niza nacionalnih udruga za funkcionalna prava. Misija organizacije je biti ujedinjeni glas pokreta za funkcionalna prava u odnosu na vladu, parlament i središnju vlast.

Koncept funkcionalnog prava odnosi se na stajalište da svaka osoba ima pravo na samoodređenje i puno sudjelovanje u svim dijelovima društvenog života, a koje se temelji na ljudskim pravima. To podrazumijeva da osoba s invaliditetom ima pravo na samoodređenje i puno sudjelovanje. Dodatna dimenzija odnosi se na prava pojedinca u različitim društvenim situacijama te se fokus pomiče s prepreka, pristupačnosti i posebnih rješenja na načelo ljudskih prava i univerzalni dizajn. Funkcionalna prava odnose se na zajednička prava za različite skupine.

Švedska federacija za prava osoba s invaliditetom fokusirana je na stvaranje održive infrastrukture za organizacije osoba s invaliditetom. Aktivno promiče suradnju među organizacijama članicama i olakšava dijeljenje resursa kako bi se poboljšala ukupna otpornost i održivost. Organizacijama članicama pružaju podršku u izgradnji kapaciteta, uključujući obuku u prikupljanju sredstava, financijskom upravljanju i razvoju projekata i to putem različitih programa obuke.

Obuka se pruža putem obrazovnog portala Funktionsrätt Sweden, a dostupne su obuke predstavnika osoba s invaliditetom, odnosno predstavnika pacijenata čiji je cilj izoštriti reprezentativnu ulogu i zadovoljiti rastuću potražnju za perspektivom pacijenata u razvoju buduće skrbi; obuka predstavnika pacijenata nacionalne udruge rijetkih

dijagnoza u cilju jačanja kapaciteta onih koji žele postati snažan glas u širenju znanja o rijetkim bolestima te tečaj o seksualnim pravima osoba s invaliditetom i oboljelih od kroničnih bolesti.

**Deutscher Behindertenrat
(Njemačko vijeće za osobe s invaliditetom)**

Dana 3. prosinca 1999., na Svjetski dan osoba s invaliditetom, glavne društvene organizacije, Savezna radna skupina za samopomoć i neovisne organizacije za osobe s invaliditetom osnovale su Njemačko vijeće za osobe s invaliditetom (DBR) u Berlinu.

Među ostalim, zadaća Njemačkog vijeća za osobe s invaliditetom je agresivno zastupanje interesa osoba s invaliditetom i kroničnih bolesnika te njihovih srodnika u udrugama. To posebice uključuje rad na osiguravanju financijskih okvirnih uvjeta za život osoba s invaliditetom i kroničnih bolesnika i njihovih srodnika te rad njima potrebnih službi i struktura samopomoći.

Njemačko vijeće za osobe s invaliditetom akcijski je savez relevantnih udruga kroničnih bolesnika i osoba s invaliditetom. Sebe vidi kao platformu za zajedničko djelovanje i razmjenu iskustava. Njemačko vijeće za osobe s invaliditetom nije krovna organizacija i stoga nema opći mandat zastupanja. Organizacije članice obično predstavljaju same sebe.

Njemačko vijeće za osobe s invaliditetom Njemačke (BDN) usredotočuje se na održive modele financiranja aktivnim sudjelovanjem u kampanjama prikupljanja sredstava, uspostavljanjem partnerstava s korporativnim sponzorima i promicanjem doprinosa članstva.

Oni daju prioritet dugoročnom financijskom planiranju, uključujući stvaranje rezervi i dotacijskih fondova, kako bi se osigurala stabilnost i održivost.

